

PÄÄKIRJOITUS

Jeesuksen työ – kristinuskon kulmakivi

Eri puolilla maailmaa keskustelua aiheuttanut Jeesus-elokuva on puhuttanut erityisesti väkivaltaisuuksensa takia. Elokuvasa näytetään pitkitetysti, miten Jeesusta ruoskitaan. Joidenkin arvioiden mukaan kukaan ei selviäisi hengissä noin pitkäaikaisesta ruoskinnasta.

Keskustelussa näkyy eräs huomionarvoinen piirre. Joidenkin mielestä Jeesuksen kärsimys ei sovi yhteen ”rakkauden uskonnon” kanssa. Esimerkiksi Helsingin Sanomissa elokuvasta haastateltu psykanalyttikko Mikael Enckell sanoo: ”Kuvauksena rakkauden uskonnosta elokuva on aika julma.” Jeesuksen kohtelu oli julmaa. Yksi Raamatun keskeisimmistä opetuksista ensimmäisestä Mooseksen kirjasta Ilmestyskirjaan on kuitenkin ajatus välttämättömästä uhrista. Jo ensimmäisen Mooseksen kirjan alussa Jumala hyväksyy Aabelin verisen uhrin ja hylkää Kainin verettömän uhrin. Siitä alkaen, läpi Raamatun, meille opetetaan, että Jumalaa voi lähestyä vain uhrin kautta ja uhrin tähden. Vanhassa testamentissa uhrataan valtaisa määrä eläinuhreja, ja kun Jeesus tulee, hän tulee ”antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta”. Ilmestyskirjassa Jumalan valtaistuimen keskellä on ”Karitsa, ikään kuin teurastettu”.

Uhrinajatus on keskeinen Raamatussa. Jeesuksen kuolema tulkitaan Uudessa testamentissa uhrikuolemana meidän syntiemme edestä. Tähän rakkauden us-

kontoon kuuluu siis hyvin keskeisesti ajatus siitä, että Pyhän Jumalan viha synnin tähden sovitetaan Jeesuksen verisellä uhrilla. Jeesusta ei kuitenkaan pakotettu uhraamaan itseään. Erityisesti Hebrealaiskirje opettaa, että Jeesus itse vapaaehtoisesti halusi antaa tämän uhrin. Lisäksi Pyhän kolminaisuuden persoonat ovat niin yhtä, että Paavali kirjoittaa: ”Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa.”

Kristinuskon muuttaminen uskonnoksi, jonka keskuksessa ei ole Kristuksen verinen uhri, on sen muuttamista kokonaan toiseksi, kuin mitä se aidosti on. Mutta miksi juuri tällainen uhri? Siihen ei varmasti kukaan muu kuin kolminaisuus itse osaa pohjimmiltaan vastata. Itseäni on puhutellut se, mitä eräs professori kertoi miehestä, joka keskeytti hänen luentonsa sanomalla, ”tuo teidän puheenne Jeesuksen rististä on alkeellista, raakaa ja julmaa”. Professori oli hetken hiljaa ja vastasi sitten: ”Olette aivan oikeassa, ja tiedättekö miksi näin on? Koska risti on ratkaisu meidän alkeellisiin, raakoihin ja julmiin synteihimme.”

Tyhjä hauta

Pääsiäisessä on kaksi puolta, joita ei koskaan saisi erottaa toisistaan. Jeesuksen ristinkuolema ja Jeesuksen ylösnousemus. Jos ensimmäinen haluttaisiin poistaa kris-

tinuskosta sen verisyyden tähden, toinen on aina haluttu poistaa sen ihmeenomaisuuden tähden. Jo kirkkoisä Augustinus valitti: ”Totisesti, ei mitään vastaan kristillisessä uskossa ole hyökätty samalla tuhoisalla, riidanhaluisella vastustamis- halulla kuin ruumiin ylösnousemista vastaan”. Pahimmillaan ylösnousemus on haluttu selittää vain symbolisesti: Jeesus nousi kuolleista vain ensimmäisten kristittyjen saarnassa. Toisaalta ylösnousemus on haluttu selittää vain hengellisenä tapahtumana. Mutta Uusi testamentti ei jätä tässä asiassa mitään arvailujen varaan. Tekstit selittävät yksityiskohtaisesti, että Jeesuksen ylösnousemus oli ruumiillinen. Hän esimerkiksi antoi koskettaa itseään ja söi kalaa ylösnousemuksensa jälkeen. Nykyään Jeesuksen ylösnousemuksen ruumiillisuutta on painotettu niin vähän, että koko tapahtuma uhkaa menettää merkityksensä. Toisin oli varhaisessa kirkossa. Koko varhainen kirkko tunnusti julkisesti uskonsa ruumiilliseen – sanatarkasti jopa ”lihan” – ylösnousemukseen.

Jos Jeesus ei ole noussut kuolleista kirjaimellisesti, ruumiillisesti, ajassa, paikassa ja historiassa ja jos hauta ei ollut tyhjä, meidän uskomme on vain toiveunta. Todellista kristinuskoa ei voi ymmärtää ennen kuin ymmärtää, miten ratkaisevaa on, että Jeesus osoittautuu todellisesti ylösnousseksi. Kuulemme yhä uudestaan sanottavan, että pohjimmiltaan kaikki uskonnot ovat yhtä. Pohjimmiltaan niistä löytyvät samat arvot ja opetukset. Tätä väitettä on toistettu niin monta kertaa, että lukemattomat ihmiset ovat alkaneet uskoa siihen. Se ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Uskonnot ovat lopullisessa, sovittamattomassa ristiriidassa keskenään. Kristinuskossa kaikki on niin sanotusti yhden kortin varassa. Koko kristillinen usko seisoo tai kaatuu Jeesuksen ylösnousemuksen paikkansapitävyyden myötä.

Jos Jeesus ei noussut kuolleista

Apostoli Paavali toteaa (1. Kor. 15), että jos Jeesus ei noussut kuolleista, siitä seuraa kuusi kristillisen uskon kannalta musertavaa tosiasiaa. Meidän julistuksemme on turhaa. Meidän uskomme on turhaa ja vailla pohjaa. Olemme antaneet Jumalasta väärän todistuksen. Olemme yhä syntiemme vallassa. Uskossa kuolleet ovat joutuneet kadotukseen. Ja lopulta me olemme sääliävimpiä kaikista ihmisistä. Paavali ei jätä mitään epäselväksi. Jos Jeesus ei noussut kirjaimellisesti kuolleista, on sääliäviää olla uskovainen kristitty, koska on sääliäviää elää illuusion vallassa. On sääliäviää kuvitella olevansa Jumalan lapsi, jonka synnit on anteeksi annettu ja joka on matkalla taivaaseen, jos koko vakaumus perustuu harhaan. Jos Jeesus todella nousi kuolleista kolmantena päivänä. Jos hänen hautansa jäi tyhjäksi. Jos hän elää tänään. Silloin ei olekaan mielikuvitusta, että kuulemme hänen äänensä Raamatun sanassa, kohtaamme hänet ehtoollispöydässä, uskomme häneen, rukoilemme häntä, koemme hänen läsnäolonsa ja odotamme hänen kirjaimellista paluutaan maailmaan.

Kaikki kristillisessä uskossa riippuu Jeesuksen ylösnousemuksen todenperäisyydestä. Kunpa tämä kävisi mahdollisimman selvästi ilmi tämän pääsiäisen saarnoissa. Kristinuskoko ei ole veretön eikä riskitön. Kristinuskossa usko kohdistuu Jeesuksen veriseen ristinuuhriin ja ruumiilliseen ylösnousemukseen.

2.4.2004
Leif Nummela